# РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2019/1310 НА КОМИСИЯТА

**от 31 юли 2019 година**

**за определяне на правила за функционирането на Европейския резерв за гражданска защита и на rescEU**

*(нотифицирано под номер C(2019) 5614)*

**(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Механизъм за гражданска защита на Съюза ([1]), и по-специално член 32, параграф 1, буква ж) от него,

като има предвид, че:

(1) Като същевременно зачита факта, че държавите членки носят основната отговорност за предотвратяването на природни и причинени от човека бедствия, за готовността за такива бедствия и за реагирането на тях, Механизмът на Съюза насърчава солидарността и сътрудничеството между държавите членки съгласно съответно член 3, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и член 196 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

(2) С приемането на Решение (ЕС) 2019/420 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) Механизмът на Съюза бе укрепен чрез увеличаването на финансовото подпомагане, предоставяно от Съюза за Европейския резерв за гражданска защита, и чрез създаването на rescEU.

(3) В съответствие с член 21, параграф 2, буква в) от Решение № 1313/2013/ЕС способностите за реагиране, за които се отпуска финансово подпомагане от Съюза за разходи за адаптиране, трябва да се предоставят на разположение като част от Европейския резерв за гражданска защита за минимален срок, който е свързан с полученото финансиране и е с продължителност между 3 и 10 години, считано от момента на реалната им наличност. С цел правна сигурност следва да се определят точните срокове на заделянето на способности.

(4) rescEU следва да предоставя помощ при извънредни ситуации, когато цялостните налични способности на национално равнище и способностите, заделени от държавите членки за Европейския резерв за гражданска защита, не са достатъчни за ефективно реагиране на бедствия. За да се осигури ефективната работа на rescEU, следва да бъдат приети правила за създаването, управлението и поддръжката на способностите на rescEU.

(5) Способностите на rescEU се предоставят на разположение за операции за реагиране по линия на Механизма на Съюза. След отправяне на искане за помощ чрез *Координационния център за реагиране при извънредни ситуации* (ERCC) Комисията, в тясна координация с поисканата помощ държава членка и държавата членка, която притежава, наема или получава по договор за лизинг способността на rescEU, взема решение относно използването на тази способност. За да се гарантира ефективен и прозрачен процес на вземане на решения, следва да се определят критерии за решенията относно използването, както и съответни оперативни процедури. Следва да бъдат определени и критерии за вземането на решения относно използването при несъвместими искания за използване на способностите на rescEU.

(6) Способностите на rescEU могат да бъдат използвани за национални цели, когато не се използват и не са необходими за операции за реагиране по линия на Механизма на Съюза. За да се гарантира, че способностите на rescEU са на разположение и готови за използване по линия на Механизма на Съюза в срока, предвиден в изискванията за качество за всеки вид способност на rescEU, следва да бъдат определени подходящи правила за националното им използване.

(7) Когато способностите на rescEU се използват за национални цели, държавите членки следва да уведомяват Комисията за това. Системата за уведомяване в случай на национално използване на способностите на rescEU следва да бъдат проста и ефективна.

(8) За да се осигури оперативна ефикасност, следва да бъдат установени ясни правила за демобилизацията и освобождаването на способностите на rescEU.

([1]) ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 924.

([2]) Решение (ЕС) 2019/420 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2019 г. за изменение на Решение № 1313/2013/ЕС относно Механизъм за гражданска защита на Съюза (ОВ L 77 I, 20.3.2019 г., стр. 1).

(9) В съответствие с член 12, параграф 10 от Решение № 1313/2013/ЕС в специфични случаи държавите членки могат да откажат да изпратят извън Съюза персонал, работещ със способностите на rescEU. Следва да бъдат определени правила, уреждащи тези специфични случаи.

(10) С приемането на Решение за изпълнение (ЕС) 2019/570 на Комисията ([3]) способностите за гасене на горски пожари от въздуха бяха определени като способности на rescEU. За да се предоставя финансово подпомагане от Съюза за развиване на тези способности в съответствие с член 21, параграф 3 от Решение № 1313/2013/ЕС, следва да бъдат определени общите прогнозни разходи за тях. Общите прогнозни разходи следва да бъдат изчислени съгласно категориите допустими разходи, посочени в приложение IA към Решение № 1313/2013/ЕС.

(11) С цел да се съкрати времето за разполагане на способностите и да се подобри правната сигурност, следва да бъдат изяснени редът и условията, отнасящи се до базирането и експлоатацията на способностите на rescEU. Тези условия следва да представляват основата на оперативните договори между Комисията и държавите членки.

(12) За да се осигури видимост на ролята на Съюза при използването на способностите на rescEU, както и за да се гарантират еднакви условия при прилагането на член 20а от Решение № 1313/2013/ЕС, в настоящото решение следва да се установят правила относно подходящите мерки за публичност.

(13) Способностите на rescEU следва да бъдат регистрирани, сертифицирани и адекватно поддържани от държавите членки в съответствие с действащите национални и международни разпоредби. Процесът на сертифициране по Механизма на Съюза следва също да бъде довършен.

(14) Решение (ЕС) 2019/420 влезе в сила на 21 март 2019 г., вследствие на което Съюзът вече може да предоставя финансово подпомагане за оперативни разходи. Поради това е необходимо да се определят правила и процедури, по които държавите членки да подават искания за такова подпомагане.

(15) Мерките, предвидени в настоящото решение, са в съответствие със становището на комитета, посочен в член 33, параграф 1 от Решение № 1313/2013/ЕС,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

*Член 1*

**Предмет**

В настоящото решение се определят правила за изпълнението на Решение № 1313/2013/ЕС по отношение на:

а) заделянето за Европейския резерв за гражданска защита на способности, за които се получава финансиране за разходи за адаптиране;

б) критериите за решенията относно използването на способностите на rescEU, включително в случай на несъвместими искания;

в) критериите за решенията за демобилизация и за освобождаване;

г) националното използване на способностите на rescEU;

д) отказа за изпращане на персонал извън Съюза;

е) общото съдържание на оперативните договори;

ж) изискванията за видимост по отношение на използването на способностите на rescEU;

з) сертифицирането и регистрирането на способностите на rescEU;

и) общите прогнозни разходи за способностите на rescEU за гасене на горски пожари от въздуха; и

й) условията за подаване на искане за финансово подпомагане за оперативни разходи.

([3]) Решение за изпълнение (ЕС) 2019/570 на Комисията от 8 април 2019 г. за определяне на правилата за изпълнение на Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на способностите на rescEU и за изменение на Решение за изпълнение 2014/762/ЕС на Комисията (ОВ L 99, 10.4.2019 г., стр. 41).

*Член 2*

**Заделяне за Европейския резерв за гражданска защита на способности, за които се получава финансиране за разходи за адаптиране**

1. Държавите членки, които в съответствие с член 21, параграф 2, буква в) от Решение № 1313/2013/ЕС получават финансово подпомагане от Съюза за разходи за адаптиране на способности, заделят тези способности за Европейския резерв за гражданска защита за различни минимални срокове, зависещи от общия размер на получаваното финансиране.

Минималните срокове се определят по следния начин:

а) минимален срок от 3 години за способности, за които се получава финансово подпомагане от Съюза в размер до 300 000 EUR;

б) минимален срок от 5 години за способности, за които се получава финансово подпомагане от Съюза в размер от 300 001 EUR до 1 000 000 EUR;

в) минимален срок от 7 години за способности, за които се получава финансово подпомагане от Съюза в размер от 1 000 001 EUR до 2 000 000 EUR;

г) минимален срок от 10 години за способности, за които се получава финансово подпомагане от Съюза в размер над 2 000 000 EUR.

2. Когато полезният живот на дадена способност е по-кратък от минималния срок, посочен в параграф 1, минималният срок се определя от продължителността на полезния живот.

3. Комисията може да даде съгласието си чрез ERCC посоченият в параграф 1 минимален срок да бъде прекратен за конкретна способност, когато това е надлежно обосновано от държава членка.

*Член 3*

**Критерии за решенията относно използването на способностите на rescEU**

1. При получаване на искане за помощ ERCC преценява дали съществуващите способности, предлагани от държавите членки чрез Механизма на Съюза, и предварително заделените за Европейския резерв за гражданска защита способности са достатъчни, за да се осигури ефективна реакция по това искане. Когато не може да се осигури ефективна реакция, Комисията взема решение чрез ERCC относно използването на способностите на rescEU в съответствие с процедурата, определена в член 12, параграф 6 от Решение № 1313/2013/ЕС.

2. Решението относно използването на способностите на rescEU се взема съобразно следните специфични критерии:

а) оперативната ситуация в държавите членки и потенциалните рискове от бедствия;

б) доколко подходящи и адекватни са способностите на rescEU, за да се реагира на бедствието;

в) географското местоположение на способностите на rescEU, включително очакваното време за транспортиране до засегнатия район;

г) други релевантни критерии, включително предвидените в оперативните договори ред и условия за способностите на rescEU.

3. В случай на несъвместими искания за помощ при вземането на решение относно използването на способностите на rescEU се вземат предвид и следните допълнителни критерии:

а) очакваните рискове за живота на хора;

б) очакваните рискове за критичната инфраструктура, определена в член 2, буква а) от Директива 2008/114/ЕО на Съвета ([4]), независимо дали тя се намира в Съюза, или извън него;

в) очакваното въздействие на бедствията, включително върху околната среда;

г) нуждите, установени от ERCC, и всички съществуващи планове за използване на способности;

д) потенциалният риск от разпространение на бедствията;

е) социално-икономическите последици;

ж) задействането на клаузата за солидарност съгласно член 222 от Договора за функционирането на Европейския съюз;

з) други релевантни оперативни фактори.

([4]) Директива 2008/114/ЕО на Съвета от 8 декември 2008 година относно установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита (ОВ L 345, 23.12.2008 г., стр. 75).

*Член 4*

**Критерии за решенията за демобилизация и за освобождаване**

1. Способностите на rescEU се демобилизират в следните случаи:

а) когато в CECIS се получи предварително уведомление за приключване; или

б) когато се вземе решение за освобождаване съгласно параграф 2.

2. Когато на друго място има по-голяма оперативна необходимост от дадена способност на rescEU или нуждите на място вече не оправдават нейното използване, Комисията взема чрез ERCC решение за освобождаване на тази способност. Решението се взема в тясна координация с държавата членка, в която е базирана способността на rescEU, и с поискалата (ите) помощ държава(и) членка(и), както и с трети държави или международни организации, когато това е уместно.

3. При вземането на решението, посочено в параграф 2, Комисията се съобразява, наред с другото, с критериите, изброени в член 3, параграфи 2 и 3.

*Член 5*

**Национално използване на способностите на rescEU**

1. Държавите членки, които използват способности на rescEU за национални цели, гарантират:

а) наличност и готовност за операции по линия на Механизма на Съюза в срока, предвиден в съответните изисквания за качество, освен ако е договорено друго с Комисията;

б) равно третиране на способностите на rescEU и на други национални способности по отношение на адекватната поддръжка, съхраняване, застраховка, осигуряване на персонал и други съответни дейности по управление и поддръжка;

в) бърз ремонт при повреди.

2. Държавите членки уведомяват Комисията чрез ERCC за националното използване на способностите на rescEU и представят доклад след това използване.

3. Ако националното използване на способностите на rescEU оказва въздействие върху наличността, посочена в параграф 1, буква а) от настоящия член, държавите членки трябва да получат чрез ERCC съгласието на Комисията преди използването.

Когато въпросните способности на rescEU са необходими за операции за реагиране по линия на Механизма на Съюза, държавите членки осигуряват наличността им възможно най-бързо.

*Член 6*

**Отказ за изпращане на персонал извън Съюза**

1. Когато в съответствие с член 12, параграф 10 от Решение № 1313/2013/ЕС е взето решение способностите на rescEU да бъдат използвани извън Съюза, държавите членки могат да откажат да изпратят свой персонал в следните случаи:

а) когато дипломатическите отношения между държавата членка и поискалата помощ трета държава са прекъснати;

б) когато въоръжен конфликт, заплаха от такъв конфликт или други също толкова сериозни обстоятелства могат да застрашат безопасността и сигурността на персонала и да попречат на съответната държава членка да изпълни задължението си за полагане на грижа.

2. Държавата членка, която отказва изпращането на свой персонал, незабавно уведомява Комисията за това и ѝ представя мотивирана обосновка.

*Член 7*

**Общо съдържание на оперативните договори**

Наред с другото, в оперативните договори по член 12, параграф 5 от Решение № 1313/2013/ЕС се посочват:

а) видът на субекта, в който е базирана способността rescEU;

б) местата, където са базирани способностите на rescEU;

в) съответната логистична и застрахователна информация;

г) описание на националния процес на вземане на решения, чрез който се гарантират наличността и готовността на способностите на rescEU за операции по линия на Механизма на Съюза в срока, предвиден в съответните изисквания за качество;

д) актуална информация относно персонала, включително условията по неговото трудово правоотношение, застрахователните договори, обучението, както и описание на предприетите мерки за осигуряване на възможността за изпращането му зад граница;

е) работен план за поддръжката;

ж) специфични изисквания за докладване;

з) изисквания относно видимостта на ролята на Съюза съгласно член 20а от Решение № 1313/2013/ЕС.

*Член 8*

**Мерки за видимост по отношение на използването на способностите на rescEU**

Когато способностите на rescEU се използват за операции за реагиране по линия на Механизма на Съюза, държавата членка, в която са базирани тези способности, и поискалата помощ държава членка осигуряват подходяща видимост на ролята на Съюза съгласно член 20а от Решение № 1313/2013/ЕС.

*Член 9*

**Отговорност и обезщетения за вреди**

Държавите членки се въздържат от предявяване на иск срещу Комисията за вреди, произтичащи от операции за оказване на помощ по линия на Механизма на Съюза, или за последици от неизползване, демобилизация или освобождаване на способности на rescEU по линия на Механизма на Съюза и от настоящото решение, освен ако е доказано, че те са резултат от измама или сериозно нарушение.

*Член 10*

**Правила за сертифициране и регистриране**

1. Държавите членки осигуряват сертифицирането и регистрирането на способностите на rescEU в съответствие с приложимите национални и международни правила и разпоредби.

2. Когато способностите на rescEU са многофункционални, сертифицирането и регистрирането се извършват по съответния начин.

3. Държавите членки сертифицират способностите на rescEU в рамките на процеса на сертифициране по Механизма на Съюза във възможно най-кратък срок и в съответствие с член 11, параграф 4 от Решение № 1313/2013/ЕС и с глава 5 от Решение за изпълнение 2014/762/ЕС на Комисията ([5]). Способностите на rescEU, за които процесът на сертифициране на Съюза е в етап на приключване, могат да се използват съгласно член 3.

*Член 11*

**Общи прогнозни разходи за способностите на rescEU за гасене на горски пожари от въздуха**

1. При изчисляването на общите прогнозни разходи за способностите на rescEU за гасене на горски пожари от въздуха се вземат предвид разходните категории, посочени в точки 1—6 и точка 8 от приложение IA към Решение № 1313/2013/ЕС.

2. Разходите от категория „Разходи за оборудване“, посочена в точка 1 от приложение IA към Решение № 1313/2013/ЕС, за способности за гасене на горски пожари от въздуха с използване на самолети се изчисляват въз основа на пазарните цени, приложими към момента на закупуване, наемане или получаване по договор за лизинг на способностите в съответствие с член 12, параграф 3 от Решение № 1313/2013/ЕС. Когато държавите членки закупуват, наемат или получават по договор за лизинг способности на rescEU, те предоставят на Комисията документ, доказващ действителните приложими пазарни цени.

([5]) Решение за изпълнение 2014/762/ЕС на Комисията от 16 октомври 2014 година за определяне на правилата за изпълнение на Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно Механизъм за гражданска защита на Съюза и за отмяна на решения 2004/277/ЕО, Евратом и 2007/606/ЕО, Евратом на Комисията (ОВ L 320, 6.11.2014 г., стр. 1).

Разходите от категория „Разходи за оборудване“, посочена в точка 1 от приложение IA към Решение № 1313/2013/ЕС, за способности за гасене на горски пожари от въздуха с използване на хеликоптери се изчисляват въз основа на пазарните цени, приложими към момента на закупуване, наемане или получаване по договор за лизинг на способностите в съответствие с член 12, параграф 3 от Решение № 1313/2013/ЕС. Когато държавите членки закупуват, наемат или получават по договор за лизинг способности на rescEU, те предоставят на Комисията документ, доказващ действителните приложими пазарни цени.

3. Разходите от разходните категории, посочени в точки 2—6 и точка 8 от приложение IA към Решение № 1313/2013/ЕС, за способности за гасене на горски пожари от въздуха с използване на самолети се изчисляват поне веднъж през периода на всяка *многогодишна финансова рамка, като се започне от периода 2014—2020 г.*, и при това изчисляване се взема предвид информацията, с която разполага Комисията, включително инфлацията и изчисляването на разходи, извършено за целите на финансирането на национални способности в съответствие с член 35 от Решение № 1313/2013/ЕС. Тази разходи се използват от Комисията за предоставянето на годишно финансово подпомагане.

Разходите от разходните категории, посочени в точки 2—6 и точка 8 от приложение IA към Решение № 1313/2013/ЕС, за способности за гасене на горски пожари от въздуха с използване на хеликоптери се изчисляват поне веднъж през периода на всяка *многогодишна финансова рамка, като се започне от периода 2014—2020 г.*, и при това изчисляване се взема предвид информацията, с която разполага Комисията, включително инфлацията и изчисляването на разходи, извършено за целите на финансирането на национални способности в съответствие с член 35 от Решение № 1313/2013/ЕС. Тази разходи се използват от Комисията за предоставянето на годишно финансово подпомагане.

*Член 12*

**Допустими оперативни разходи**

1. Оперативните разходи, посочени в член 23, параграф 2 и в член 23, параграфи 4б и 4в от Решение № 1313/2013/ЕС, включват всички разходи за експлоатация на способност по време на операция, които са необходими, за да бъде тя оперативно ефективна. Такива разходи могат да са, според случая, разходите за персонал, международен и местен транспорт, логистика, консумативи и материали, поддръжка, както и други разходи, необходими, за да се осигури ефективното използване на тези способности.

2. Разходите, посочени в параграф 1, не са допустими за финансиране, когато са обхванати от подкрепа от приемащата държава съгласно член 39 от Решение за изпълнение 2014/762/ЕС или член 3, параграф 2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2019/570 или когато са финансирани чрез други финансови инструменти на Съюза.

3. Процедурите за искане на транспортна подкрепа, предвидени в член 48, член 49, параграфи 1 и 3, член 51 и член 53 от Решение за изпълнение 2014/762/ЕС и в приложение VIII към него, се прилагат *mutatis mutandis* за исканията за финансово подпомагане за оперативни разходи, докато бъдат заменени по целесъобразност.

*Член 13*

**Адресати**

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 31 юли 2019 година.

*За Комисията*
Christos STYLIANIDES
*Член на Комисията*